

Warszawa, dnia 28 marca 2023 r.

Pan
Ł. D.

Komisja Etyki i Wykonywania Zawodu Krajowej Rady Radców Prawnych w odpowiedzi na pytanie Pana Mecenasa zawarte w korespondencji z dnia 15 lutego 2023r. wysłanej za pośrednictwem poczty elektronicznej, doręczonej do Krajowej Izby Radców Prawnych w dniu 16 lutego 2023r. w sprawie wytycznych dla radców prawnych dotyczących korzystania z przestrzeni biurowej współdzielonej z innymi osobami (tzw. coworking), z przeznaczeniem na lokal kancelarii radcy prawnego, uprzejmie informuje, że przepisy ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych (t.j. Dz.U. z 2022r. poz. 1166), Kodeksu Etyki Radcy Prawnego – Załącznik do Uchwały Nr 884/XI/2023 Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 7 lutego 2023r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego Kodeksu Etyki Radcy Prawnego oraz Regulaminu wykonywania zawodu radcy prawnego – Załącznik do Uchwały Nr 124/XI/2022 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 3 grudnia 2022r. w sprawie Regulaminu wykonywania zawodu radcy prawnego nie zakazują takiej formy korzystania z przestrzeni biurowej. Brak zakazu, o którym mowa wyżej, nie oznacza jednak swobody postępowania radcy prawnego w tym zakresie.

Radca prawny ma bowiem obowiązek uwzględnienia w takim przypadku w szczególności wymagań określonych w Regulaminie wykonywania zawodu radcy prawnego, tj. w §3, §4 ust. 1 i 2, §5 zd. 1 (dostęp do informacji rozumieć także można w kategorii dostępu do ustnych informacji przekazywanych radcy prawnemu przez klienta w lokalu współdzielonym z innymi osobami) oraz §13 i §14 dot. szczegółowych zasad dot. lokalu.

Powołane przepisy stanowią:

§3.

Radca prawny obowiązany jest zabezpieczyć informacje objęte tajemnicą zawodową w sposób adekwatny do charakteru, rodzaju i skali swojej działalności, otoczenia oraz rodzaju

informacji stanowiących tajemnicę zawodową i ryzyka ich ujawnienia (czynniki ryzyka).

§4.

- 1. Radca prawny powinien zapewnić adekwatne warunki przechowywania dokumentów zawierających informacje objęte tajemnicą zawodową.*
- 2. Dokumenty zawierające informacje objęte tajemnicą zawodową należy przechowywać w sposób chroniący je przed utratą, zniszczeniem, zniekształceniem, zmianą lub zaginięciem. Dokumenty przechowywane w formie elektronicznej powinny być objęte odpowiednią kontrolą dostępu oraz zabezpieczeniem systemu przed zakłóceniem działania, uzyskaniem nieuprawnionego dostępu lub utratą danych. Radca prawny powinien kontrolować dostęp osób współpracujących do takich dokumentów.*

(...)

§5.

Dostęp do informacji stanowiących tajemnicę zawodową powinien być ograniczony do osób świadczących pomoc prawną lub osób współpracujących z radcą prawnym przy jej świadczeniu. (...).

§13.

Lokal powinien zapewniać warunki prawidłowego wykonywania zawodu, w szczególności zapewniać przestrzeganie obowiązku zachowania i zabezpieczenia tajemnicy zawodowej oraz odpowiadać wymogom godności zawodu i postanowieniom Regulaminu.

§14.

- 1. Oznaczenie lokalu powinno zawierać firmę lub nazwę kancelarii radcy prawnego lub spółki wraz z określeniem formy wykonywania zawodu, oraz wskazanie zawodu lub zawodów wykonywanych w kancelarii radcy prawnego lub spółce. Dopuszczalne jest również umieszczanie w oznaczeniu lokalu imion i nazwisk radców prawnych, posiadanych przez nich stopni naukowych, tytułu naukowego lub zawodowego, logo lub innych oznaczeń indywidualizujących lub wyróżniających kancelarię radcy prawnego lub spółkę, a także stosowanie oznaczeń w języku obcym.*

2. Radcowie prawni współpracujący przy świadczeniu pomocy prawnej w konkretnych sprawach bez tworzenia spółki lub będący uczestnikami wspólnoty biurowej nie mogą wprowadzać w błąd co do wykonywania przez nich zawodu, w szczególności przy oznaczeniu form jego wykonywania, oznaczaniu lokalu wspólnoty biurowej, informowaniu o wykonywaniu zawodu lub pozyskiwaniu klientów i wykonywaniu czynności zawodowych.

Uwagi przy tym wymaga definicja lokalu zawarta w §2 pkt 9) Regulaminu wykonywania zawodu radcy prawnego i akcentowany tam element stałości miejsca w kontekście jego przeznaczenia, z dopuszczalną formą wspólnoty biurowej. Wskazać należy, że Regulamin wykonywania zawodu radcy prawnego zawiera regulacje dot. wspólnoty biurowej, ograniczonej jednak do dzielenia jej z innymi radcami prawnymi lub innymi osobami, z którymi radca prawny może wspólnie wykonywać zawód, nie tworząc spółki (§2 pkt 8), §14 ust. 2).

W ocenie Komisji Etyki i Wykonywania Zawodu Krajowej Rady Radców Prawnych w świetle powołanych wyżej regulacji przyjąć należy, że w istocie ta wspólnota biurowa w rozumieniu Regulaminu wykonywania zawodu radcy prawnego jest formą coworkingu, uwzględniającą, w odróżnieniu od takiej formy z udziałem innych osób niż wymienione, specyfikę wykonywania zawodu radcy prawnego, jako prawniczego zawodu zaufania publicznego. Nie oznacza to jednak, a to wobec braku zakazu w tym zakresie, o czym była już mowa wyżej, że jest to jedyna dopuszczalna forma coworkingu z udziałem radcy prawnego.

Podkreślenia przy tym wymaga, że ocena konkretnego stanu faktycznego pod kątem warunków wykonywania zawodu i zapewnienia w tym obszarze zgodności z regulacjami ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o radach prawnych, Kodeksu Etyki Radcy Prawnego i Regulaminu wykonywania zawodu radcy prawnego należy do radcy prawnego. Ewentualne uchybienia w tym zakresie mogą skutkować odpowiedzialnością dyscyplinarną. Przypomnieć w tym kontekście wypada, że stosownie do postanowień art. 64 ust. 1 powołanej ustawy radcowie prawni podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za postępowanie sprzeczne z prawem, zasadami etyki lub godnością zawodu bądź za naruszenie swych obowiązków zawodowych.

Wskazać przy tym należy, że do zadań Komisji Etyki i Wykonywania Zawodu Krajowej Rady Radców Prawnych, zgodnie z §5 Uchwały Nr 21/XI/2020 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 5 grudnia 2020r. w sprawie powołania oraz zakresu działania komisji stałych Krajowej Rady Radców Prawnych XI kadencji, nie należy udzielanie opinii, wyjaśnień i interpretacji w sprawach związanych z wykonywaniem zawodu adwokata. W związku z powyższym w tym obszarze Komisja nie może się wypowiedzieć.

Opracowanie:
r.pr. Grzegorz Wyszogrodzki

Przewodniczący
Komisji Etyki i Wykonywania Zawodu
Krajowej Rady Radców Prawnych
r.pr. Ryszard Wilmanowicz